

6 Φεβρουαρίου 2014

Αγρυπνίες στον Ι.Ν.Αγίας Βαρβάρας στο Πλατύ Αγλαντζιάς & στον Ι.Ν.Αρχαγγέλου Τρυπιώτου (Λευκωσίας)

[/ Ειδήσεις και Ανακοινώσεις / Ορθόδοξη πίστη](#)

Αγρυπνία στον Ιερό Ναό της Αγίας Βαρβάρας στο Πλατύ Αγλαντζιάς (7 Φεβρουαρίου 2014)

Την Παρασκευή, 7 Φεβρουαρίου 2014, θα τελεστεί Αγρυπνία στον Ιερό Ναό Αγίας Βαρβάρας στο Πλατύ Αγλαντζιάς (πλησίον Πάρκου Αθαλάσσας), επ' ευκαιρία της εορτής του Αγίου Θεοδώρου του στρατηλάτου. Η αγρυπνία θα αρχίσει στις

8.00μ.μ. της Παρασκευής και θα τελειώσει στις 1:00π.μ. του Σαββάτου.

Ιερός Ναός Αρχαγγέλου Τρυπιώτου (Λευκωσίας)

ΑΓΡΥΓΝΙΑ

Η Εκκλησία του Αρχάγγελου Μιχαήλ (Τρυπιώτη) σας προσκαλεί στην αγρυπνία που θα τελεστεί την Παρασκευή, 7 Φεβρουαρίου 2014, επίευκαιρία της εορτής του Αγίου Ενδόξου Μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου του Στρατηλάτου. Η αγρυπνία θα αρχίσει στις 8.30 μ.μ. της Παρασκευής και θα τελειώσει στις 0.30 μετά τα

μεσάνυχτα.

*****

Ήφημέριος· Πρεσβ. Πολύκαρπος Πολυκάρπου (τηλ. 22775111).

Ψάλται· Άνδρέας Παρασκευά καί Θεόδωρος Μουμτζής.

Ήπίτροποι· Πέτρος Πετρίδης, Θέμις Πετρίδου, Κυριακή Παμπορίδου καί Κώστας Παπακωνσταντίνου.

Θερινό ωράριο: 16:00 – 18:00

Χειμερινό ωράριο: 6:30 – 12:10 καί 15:30 – 17:30

*****

Αρχάγγελος Μιχαήλ Τρυπιώτης - Η εκκλησία του “Πας-Μαχαλλά”

Πολύ περήφανοι ήταν πάντοτε οι Τρυπιώτες τόσο για την ενορία τους όσο και για την εκκλησία τους. Ακόμα και για την καμπάνα της εκκλησίας γράφουν στα blogs στο διαδίκτυο και παινεύονται ότι η παλιά, η χειροκίνητη που υπήρχε μέχρι τη δεκαετία του '80, κτυπούσε πιο γλυκά από αυτήν της γειτονικής εκκλησίας – του Άη Σάββα!

Η ενορία του Τρυπιώτη ήταν μία από τις κυριότερες πολυκατοικημένες συνοικίες της Λευκωσίας. «Ένα τμήμα της λέγεται “ρηάτικο” (ρηγάτο), επειδή παλαιότερα ήταν εκεί το μέγαρο κάποιου ρήγα ή κάποιας ρήγαινας, από τα χρόνια της Φραγκοκρατίας. Όταν ήλθαν οι Τούρκοι στη Λευκωσία, αυτήν τη συνοικία την ονόμασαν “Μπας Μαχαλέ”», σημειώνει η Αθηνά Ταρσούλη (λογοτέχνιδα, λαογράφος και ζωγράφος, 1887-1975), στο δίτομο έργο της «Κύπρος». Στο βιβλίο της Άννας Μαραγκού «Λευκωσία, η ιστορία της πόλης» (έκδοση 2009) αναφέρεται ότι «εδώ κατοικούσαν οι προύχοντες, οι έμποροι και οι αστοί της πρωτεύουσας και κεντρικό σημείο της γειτονιάς τους ήταν η εκκλησία».

Δεν είναι τυχαίο που ο Οικονόμος Ιάκωβος Λοΐζου, ο σημερινός ιερέας του ναού του Αρχαγγέλου Μιχαήλ του Τρυπιώτη, βλέπει με χαρά τους πιστούς να δημιουργούν το αδιαχώρητο κάθε Κυριακή στη Θεία Λειτουργία. «Έρχονται ακόμα και από τα Λειβάδια της Λάρνακας -παλιοί ενορίτες, αλλά και πιστοί που απλώς άκουσαν για το ναό μας- για να λειτουργηθούν εδώ», μας είπε, καθώς πιάσαμε κουβέντα μπροστά από το παγκάρι του ναού. Χαίρεται διότι οι ενορίτες του είναι πάρα πολύ δεμένοι μεταξύ τους, αλλά σημειώνει ότι και ο ίδιος προσπαθεί να κρατά τους Τρυπιώτες ενωμένους. Στα δέκα και κάτι χρόνια που υπηρετεί στην εκκλησία, εκτός από το να λειτουργεί, συστήνει ανθρώπους: «Ανδρέα ο Κώστας, Κώστα ο Ανδρέας!» Και από το σημείο αυτό ξεκινούν γνωριμίες. Την επόμενη Κυριακή, μετά τη Λειτουργία, ο Κώστας ψάχνει τον Ανδρέα και η γνωριμία φέρνει φιλίες και οι φιλίες την ενότητα.

Πρώην καθηγητής Θρησκευτικών και Ελληνικών και λυκειάρχης στα Δωδεκάνησα, Πατμιώτης στην καταγωγή, ο Οικονόμος Ιάκωβος (συγγενής του Μητροπολίτη Πάφου Ιάκωβου Αντζουλάτου που καταγόταν από την Πάτμο, ο οποίος είχε χειροτονηθεί στις 7 Μαρτίου 1910), από τότε που έφτασε στην Κύπρο, σπανίως απουσιάζει από το ναό. Ανοίγει από τις 6:30 το πρωί μέχρι τις 12:00 το μεσημέρι και ξανανοίγει γύρω στις 4:00 το απόγευμα. Ακόμα και σήμερα, που οι περισσότεροι από τους χίλιους περίπου κάτοικους του Τρυπιώτη είναι αλλοδαποί, κάθε στιγμή στο ναό μπαίνουν προσκυνητές να ανάψουν ένα κερί, να προσκυνήσουν τα λείψανα του Αγίου Ρηγίνου Επισκόπου Σκοπέλου και να προσευχηθούν κάτω από τη θαυματουργική εικόνα του Αρχαγγέλου Μιχαήλ (του 1634, έργο του αγιογράφου Παύλου). Κι όμως, στο ναό υπάρχει πάντοτε ηρεμία. Το επιβλητικό εικονοστάσι, το μεγαλύτερο στην εντός των τειχών Λευκωσία (σκαλίστηκε το 1812 και επιχρυσώθηκε το 1816), το λιγοστό φως που εισέρχεται στο κτίριο και οι επιβλητικές πέτρες των τοίχων και των κολώνων προκαλούν στον επισκέπτη κατάνυξη, αλλά και δέος.

Μοναστήρι

Η Αθηνά Ταρσούλη παρατηρεί ότι «σε παλιά χαρτιά αναφέρεται πως το 1292 υπήρχε μοναστήρι αφιερωμένο στον Άγιο Μιχαήλ, όπου ανάμεσα στον περίβολό του βρισκόταν η εκκλησία του Αγίου Σωτήρα του νεκροταφείου».

Φυλλάδιο που διανέμεται από το ναό αναφέρει ότι το θεμέλιο λίθο του ναού έθεσε ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Γερμανός στις 3 Μαΐου 1695. Η εκκλησία συμπληρώθηκε σε καταπληκτικά σύντομο χρόνο: στις 25 Νοεμβρίου του ίδιου έτους. Αυτά μας

λέει η μαρμάρινη κτητωρική επιγραφή σκαλισμένη από κάποιον Παγκράτιο ιεροδιάκονο, που είναι εντοιχισμένη ψηλά στα δεξιά, πάνω από την κύρια είσοδο. Η εκκλησία κτίστηκε με δωρεά των χριστιανών ενοριτών και του ιερέα Ιάκωβου.

Στο βιβλίο «Λευκωσία, η ιστορία της πόλης» αναφέρεται ότι «οι νοτάδες του Τρυπιώτη φιλοξένησαν τους πρόσφυγες που έφθασαν στη Λευκωσία μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, ενώ στους ίδιους χώρους φιλοξενήθηκε και ο Έλληνας ποιητής Γεώργιος Βιζυηνός (1849-1896) όταν επισκέφθηκε τη Λευκωσία. Η Αθηνά Ταρσούλη γράφει ότι ο Βιζυηνός ήταν προστατευόμενος του τότε Αρχιεπισκόπου Κύπρου Σωφρόνιου Β΄ (1865-1909).

Σημαντικές πληροφορίες για την εκκλησία δίνει η Αγνή Μ. Μιχαηλίδη στο βιβλίο της «Χώρα, η παλιά Λευκωσία» (έκδοση 1977), όπου αναφέρει ότι «σ' αυτή την εκκλησία συγκροτήθηκε το 1668 η Κυπριακή Σύνοδος, που κηρύχθηκε εναντίον των Καλβινιστών [δόγμα που ανέπτυξε ο Γάλλος θεολόγος Καλβίνος (1509-1564)]. Στον καλβινισμό βασίζεται κατά κύριο λόγο η Πρεσβυτεριανή και η Μεταρρυθμιστική Εκκλησία. Ο καλβινισμός δεν δέχεται τη μυστηριακή φύση των τελετών της Εκκλησίας].

Η μαστοράντζα των τσαγγάρηδων τελούσε στην εκκλησία αυτή, από τον καιρό της Τουρκοκρατίας ως τα 1900 περίπου, τη γιορτή του προστάτη τους, του Απόστολου Ανδρέα. Η μεγάλη εικόνα του Αγίου, δώρο της μαστοράντζας το 1888, μνημονεύει ακόμα τους δωρητές».

Οι γάμοι

Βέβαια, για αυτό που σήμερα ξεχωρίζει ιδιαίτερα η εκκλησία του Τρυπιώτη είναι τα πολλά μυστήρια γάμων και βαπτίσεων που τελεί. Σύμφωνα με τον πατέρα Ιάκωβο, πολλά ζευγάρια δεν διακοσμούν καν το ναό για το γάμο τους, αφού

θεωρούν ότι το εντυπωσιακό εσωτερικό του, τα χαμηλά μαρμάρινα ανάγλυφα στα ανώφλια, τα οικόσημα, το χρυσοσκάλιστο εικονοστάσι, τα ωραία σκαλιστά πλαίσια των εικόνων και οι ασημοσκέπαστες εικόνες είναι από μόνα τους η τέλεια διακόσμηση. Όπως μας είπε ο ιερέας, κάθε χρόνο στον Τρυπιώτη τελούνται γύρω στους 80 γάμους και βαπτίσεις.

6 Σεπτεμβρίου

Ο ναός πανηγυρίζει στις 6 Σεπτεμβρίου, εορτή «του εν Χώναις θαύματος» (ή Κολασσαίς) του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, που έδωσε και την προσωνυμία «Τρυπιώτης» στην εκκλησία.

Όπως αναφέρεται, σ' αυτό το μέρος της Φρυγίας (δυτική Μικρά Ασία) υπήρχε ναός αφιερωμένος στον Αρχάγγελο Μιχαήλ δίπλα από τον οποίο υπήρχε αγίασμα. Κάποτε εγκαταστάθηκε και υπηρετούσε το ναό κάποιος που ονομαζόταν Αρχιππος. Έμεινε υπηρέτης στο ναό και ζούσε ζωή ασκητική. Όταν είδαν αυτό το πράγμα οι ειδωλολάτρες, έπιασαν τον Αρχιππο και τον χτύπησαν δυνατά. Έπειτα, όρμησαν να καταστρέψουν το ναό, όμως άλλων τα χέρια έμειναν παράλυτα και άλλους τους σταμάτησε φράγμα φωτιάς. Όμως το πείσμα και ο θυμός τούς ώθησε να κάνουν εκτροπή του κοντινού ποταμού για να παρασύρει το ναό και να πνίξουν τον Αρχιππο, όμως ο ποταμός γύρισε προς τα πίσω! Τότε σκέφθηκαν να ενώσουν και άλλους δύο ποταμούς. Όμως ο Αρχάγγελος Μιχαήλ παρουσιάστηκε στον Αρχιππο και, αφού τον έβγαλε έξω από το ναό, έκανε το σημείο του σταυρού και οι ποταμοί στάθηκαν σαν τείχος. Πρόσταξε, έπειτα, να χωνευθούν και πράγματι, κατά παράδοξο τρόπο, έως σήμερα στο μέρος εκείνο τα νερά των ποταμών χωνεύονται. Και γι' αυτό, το μέρος ονομάστηκε Χώναι. Από την τρύπα που άνοιξε και στην οποία χωνεύονται οι ποταμοί προήλθε η προσωνυμία «Τρυπιώτης».

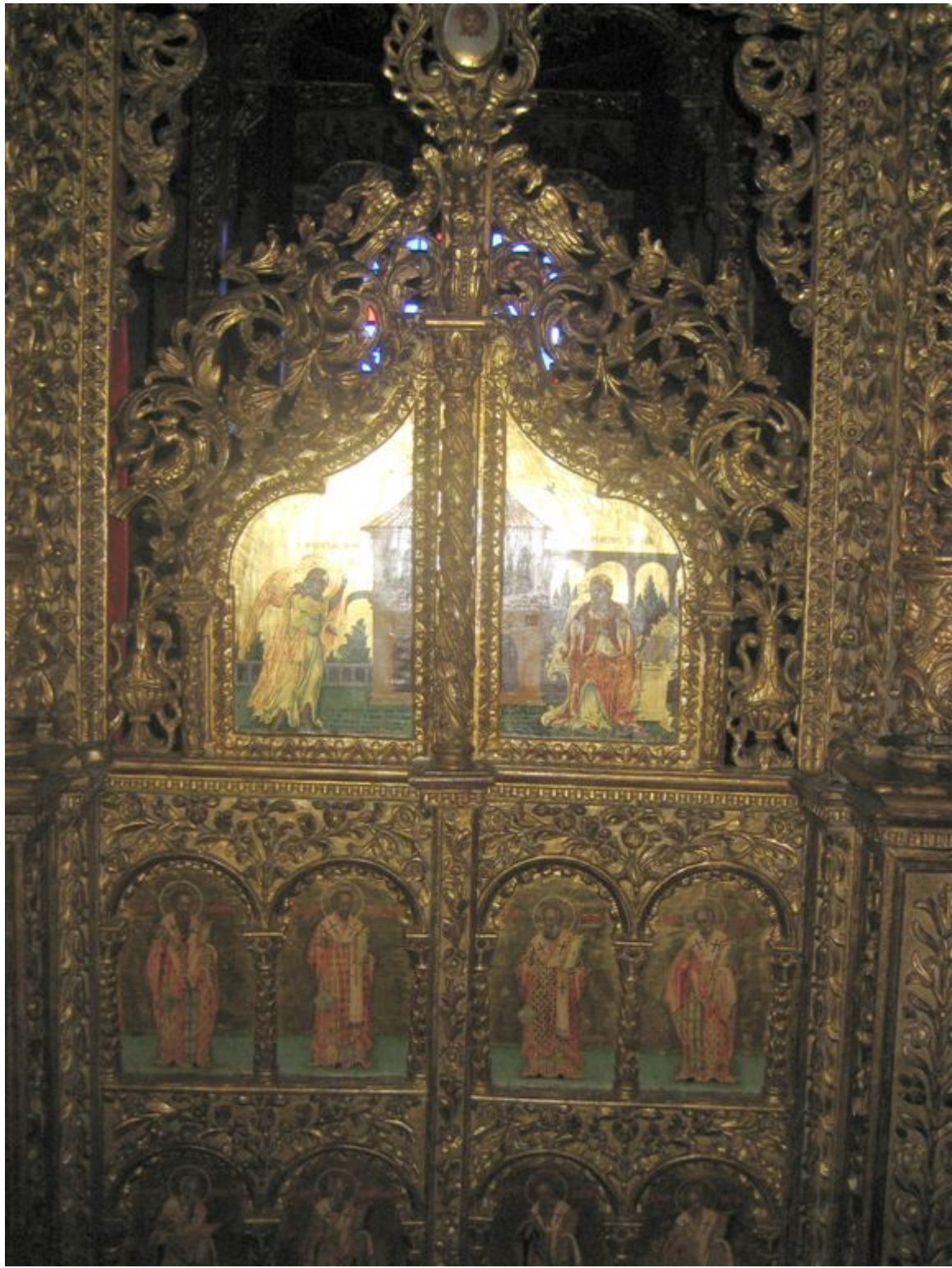
Στο βιβλίο της Αγνής Μ. Μιχαηλίδη αναφέρεται και η πιθανότητα το όνομα του ναού να προέρχεται από ένα καταστραμμένο μοναστήρι κοντά στο Τσέρι που ονομαζόταν Τρύπι και από το οποίο, κατά την παράδοση, μεταφέρθηκε η εικόνα του Αρχαγγέλου Μιχαήλ που υπάρχει σήμερα στο ναό.

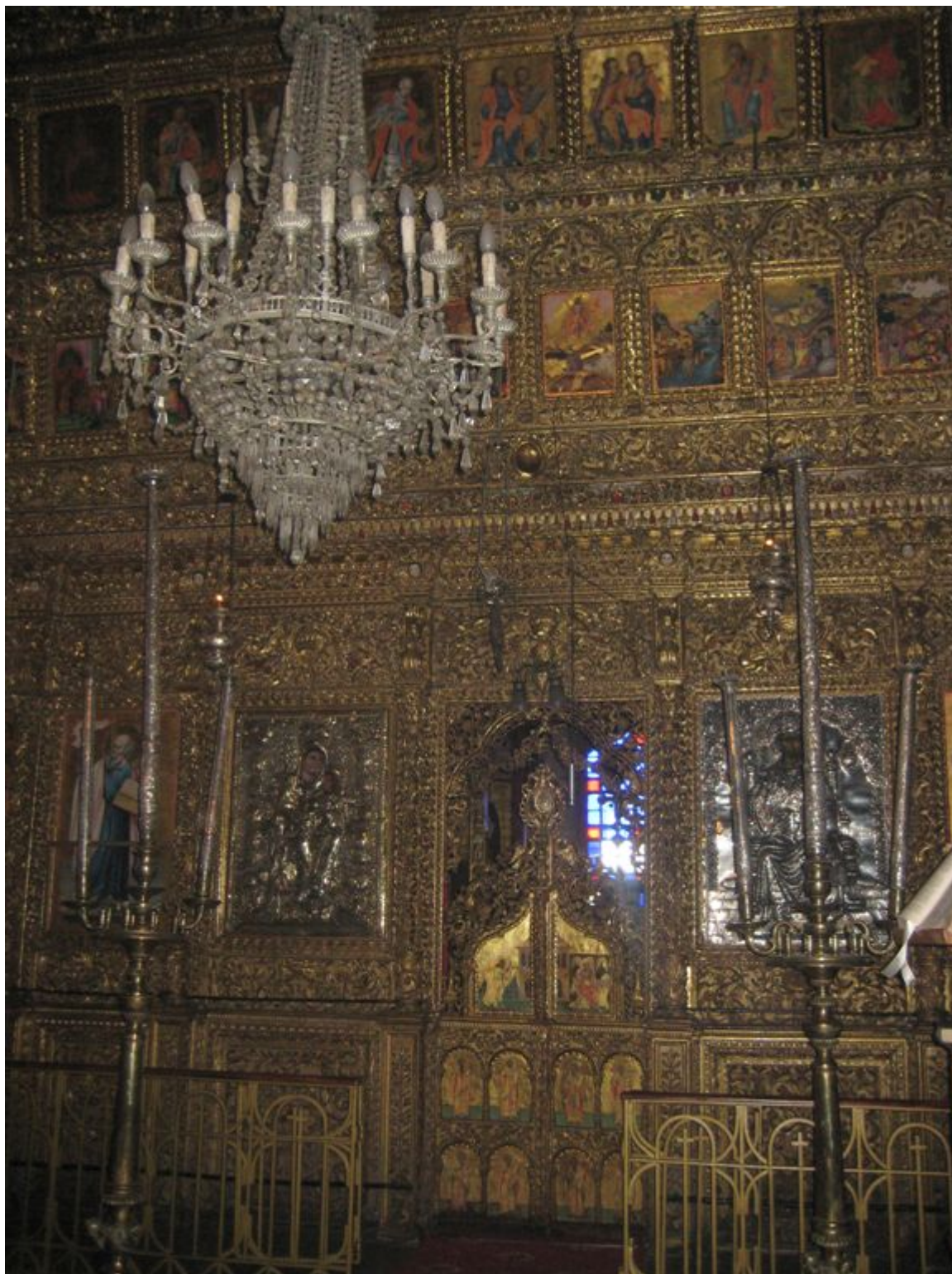
Όμως ο ναός, γιορτάζει και στις 8 Νοεμβρίου, ημέρα κατά την οποία η Ορθόδοξη Εκκλησία τιμά τους Αρχάγγελους Μιχαήλ και Γαβριήλ και τα υπόλοιπα Ασώματα και Ουράνια Αγγελικά Τάγματα.

Για πολλά χρόνια, ο Τρυπιώτης ήταν και η μοναδική εκκλησία στην Κύπρο που τιμούσε ιδιαίτερα τη μνήμη του Αγίου Πολύδωρου του Νεομάρτυρα από τη Λευκωσία στις 3 Σεπτεμβρίου, αφού το σπίτι του Αγίου βρισκόταν στον ίδιο δρόμο με την εκκλησία, στην οδό Σόλωνος. Βέβαια, εδώ και μερικά χρόνια ο Άγιος Πολύδωρος έγινε γνωστός και αγαπητός σε όλη την Κύπρο και τιμάται ιδιαίτερα στο Καϊμακλί, όπου ανεγείρεται εκκλησία αφιερωμένη στη μνήμη του.

Από το Περιοδικό "Πρωτεύουσα", τεύχος Ιουλίου - Αυγούστου 2011.

Πηγή: churchofcyprus.org.cy - churchofcyprus.org.cy